

**BAGGERS ALTERBOG 1688. FORHISTORIE,
INDLEDNING OG TEKSTSTUDGAVE
HOLGER VILLADSEN
BOD, 2022
446 SIDER**

Anmeldt af Kurt E. Larsen

Måske siger navnet 'Baggers alterbog' ikke alle læsere så meget. Det burde det nok, for den alterbog, som Sjællands biskop Bagger udgav i 1688 har været helt bestemmende for dansk folkekirkelig liturgi. Da enevælden var indført, fik vi Danske Lov i 1683 og det hertil hørende Kirkeritual i 1685, hvorefter Bagger udarbejdede en alterbog i 1688. I den fandt man ikke blot kirkeårets tekster og bønner, men også ritualerne for sakramenterne og de kirkelige handlinger.

Nu arbejdes der som bekendt meget med folkekirkens liturgi, og i en sådan tid er det meget værdifuldt at kende forhistorien. Dertil er det en stor hjælp, at Holger Villadsen nu har udgivet 'Bagger' i sin oprindelige form, og især at han har tilføjet en forklarende indledning, der fylder næsten halvdelen af bogen. Han beskriver udviklingen i danske alterbøger fra reformationen til 1688 og giver fyldige forklaringer og baggrundsmateriale til indholdet i de enkelte afsnit af Baggers alterbog.

Der er meget god teologi at lære af disse historiske redegørelser, og læseren bliver klar over, hvor vi er kommet fra. Der er for eksempel spændende overvejelser på siderne 85ff og 208ff om forholdet mellem at prædike over perikoper (om søndagen) og over fortløbende bibeltekster (ved de dengang faste hverdagsgudstjenester).

Ting i liturgien kan ændres. Det er også sket løbende i årene 1688-1992, og ikke mindst i 1992-revisionen. Ændringer bør dog ikke foretages uden en god indsigt og indlevelse i traditionen, og den giver Villadsens bog en god hjælp til.